

**„Po co czytać klasyków?” (Italo Calvino). Wybory i strategie powrotów polskich poetów
współczesnych (II połowa XX – początek XXI wieku)
do najważniejszych twórców dawnych.**

Uczestniczka / Uczestnik powinien przeczytać eseje T.S. Eliota, I. Calvino, J.M. Rymkiewicza, sprawdzić swoje rozumienie odpowiednich terminów (tradycja literacka, klasyk itp.). Następnie należy wybrać jednego z wymienionych niżej poetów współczesnych: Juliana Przybosa, Czesława Miłosza, Mirona Białoszewskiego, Zbigniewa Herberta, szczególnie chętnie sięgających do tradycji literackiej, i przeanalizować jego związki z jednym (lub z kilkoma) z twórców dawnych, np.: Janem Kochanowskim, Danielem Naborowskim, Józefem Baka, Adamem Mickiewiczem, Juliuszem Słowackim, Cyprianem Norwidem.

Literatura przedmiotu jest dość bogata, ale zadaniem Uczestniczki / Uczestnika nie jest powtarzanie znanych już sądów dotyczących tradycji literackiej u danego poety, lecz uważna lektura jego wierszy, wskazanie tego rodzaju odniesień i samodzielne ich przeanalizowanie. Analizę należy przeprowadzić na podstawie kilku wybranych utworów literackich. Ich liczba nie musi być duża, ale powinna pozwolić na wyraziste wskazanie odwołań, ich funkcję w twórczości poety, wagę dla jego osiągnięć itp. Warto zwrócić uwagę przede wszystkim na następujące zagadnienia:

- Sposoby obecności tradycji literackiej w twórczości wybranego poety współczesnego. Jakie formy przyjmują odwołania do dzieł i twórców dawnych? Czy są one jawne, czy ukryte? Jakie strategie dialogu z tradycją stosuje poeta? Czy są to cytaty / kryptocytaty, wybór formy wiersza i gatunku, nawiązania stylistyczne?
- Funkcje nawiązań do literatury dawnej. Jaką rolę pełnią cytaty, aluzje, parafrazy, stylizacje lub polemiki? W jaki sposób wpływają na znaczenie utworu i jego interpretację?
- Twórcze przekształcanie tradycji. Co poeta przejmuję z dzieł poprzedników, a co świadomie zmienia lub reinterpretuje? Jakie nowe sensy powstają dzięki dialogowi z dawną literaturą?
- Poetyka dialogu z tradycją. Jak relacje z wcześniejszymi tekstami ujawniają się w języku, obrazowaniu, kompozycji, stylu czy kreacji podmiotu lirycznego?
- Znaczenie tradycji dla twórczości wybranego poety. Jakie wnioski płyną z analizy? W jaki sposób odwołania do klasyków pomagają zrozumieć światopogląd, estetykę i oryginalność twórczości współczesnego autora?

Literatura podmiotu:

Thomas Stearns Eliot, *Kto to jest klasyk i inne eseje*, przeł. M. Heydel, M. Niemojowska, H. Pręczkowska, M. Żurowski, Kraków 1998 [tu: *Kto to jest klasyk?*, przeł. H. Pręczkowska; *Poeci metafizyczni*, przeł. M. Żurowski; *Jedność kultury europejskiej*, przeł. M. Heydel]

Italo Calvino, *Po co czytać klasyków*, przekład, przypisy i posłowie A. Wasilewska, Warszawa 2020, 2021 i dodruki [tu: *Po co czytać klasyków* oraz inne wybrane eseje, np.: *Owidiusz i powszechna przystawalność*, *Kapitanowie Conrada* lub *Hemingway i my*]

Jarosław Marek Rymkiewicz, *Czym jest klasycyzm. Manifesty poetyckie*, Warszawa 1967 [tu: należy przeczytać kilka wybranych rozdziałów, np.: *Ieu sui Arnaut*, *Naborowski*, *Poeta i język*, *Poeta i barbarzyńcy*]

Literatura przedmiotu (propozycje):

M. Głowiński, *Tradycja literacka (próba zarysowania problematyki)*, w: *Problemy teorii literatury*, wyboru prac dokonał H. Markiewicz, Wrocław 1967.

M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego, wyd. 2, Wrocław 1989.

